

زودآیند ویرایش نشده

Research Paper

Investigating the components of improving the welfare of rural households that are members and non-members of rural production cooperatives in Miandoab City

Sh. Choobchian^{1,}, K. Hasanzadeh², E. Karami Dehkordi³, M. Motaghd⁴*

Abstract

Introduction

Rural production cooperatives play an important role in reducing rural poverty by increasing production efficiency and providing services that governments are unable to provide for poor people. This research aimed to investigate the 12 components of the Legatum Index improving the welfare of rural households that are members and non-members of rural production cooperatives in Miandoab Township.

Materials and Methods

The present research was conducted using a survey and descriptive-correlational methodology. The size of the target population includes 17493 rural households, members and non-members of rural production cooperatives, and 377 households were randomly selected. questionnaire was the main tool for data collecting. validity of the questionnaire was confirmed by a panel of agricultural extension and education specialists at Tarbiat Modares University and its reliability was confirmed by calculating Cronbach's alpha coefficient. to investigate the components of improving the welfare of rural households and checking the goodness of fit index, confirmatory factor analysis and structural

1. Associate Professor of Agricultural Extension and Rural Development, Tarbiat Modares University.Tehran. Iran. Corresponding Author Email: shchoobchian@modares.ac.ir

2. Master of Rural Development, Rural Development, Tarbiat Modares University.Tehran. Iran. Email: Kambiz.Hassanzadeh@modares.ac.ir.

3. Associate Professor of Rural Development, Tarbiat Modares University.Tehran. Iran. Email: shchoobchian@modares.ac.ir. Email: e.karamidehkordi@modares.ac.ir.

4. Posdoctoral Researcher of Agricultural Extension and Rural Development, Tarbiat Modares University.Tehran. Iran. Email: Mahsa. Motaghd@ Modares.ac.ir

زودآیند ویرایش نشده

equation modeling were used. Data were collected through structured interviews and analyzed using SPSS27 and LISREL software 8.8.

Results and Discussion

The results showed that there is a significant difference between member and non-member rural households in terms of welfare component status. So in the components of safety and security; individual freedom; governance; social capital; investment environment; entrepreneurial conditions; market access and infrastructure; economic quality; living conditions; sanitation and health; and education; There was a significant difference between member and non-member households, and only in the natural environment component, no significant difference was seen.

Conclusions

rural production cooperatives played an effective role in improving the welfare of rural households in Miandoab City, and its average was calculated as 3.56; which shows the positive effect of cooperatives in improving the overall welfare of rural households. In this regard, it is suggested to provide entrepreneurship training to increase agricultural production, diversify the rural economy, and create the necessary foundation for increasing wealth.

Keywords: the welfare of rural households; rural production cooperative; Structural equation modeling.

زودآیند ویرایش نشده

مقاله پژوهشی

بررسی مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو و غیر عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی در شهرستان میاندوآب

شهبلا چوبچیان^۱، کامبیز حسن زاده^۲، اسماعیل کرمی دهکردی^۳، مهسا معتقد^۴

چکیده

هدف اصلی پژوهش، بررسی مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو و غیر عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی در شهرستان میاندوآب می‌باشد. برای دستیابی به هدف از روش توصیفی-همبستگی استفاده شد. جامعه آماری را ۱۷۴۹۳ خانوار روستایی عضو و غیر عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی تشکیل دادند و ۳۷۷ خانوار به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار تحقیق پرسشنامه‌ای بود که روایی آن بر اساس نظرات گروهی از متخصصان ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس تایید شد و برای تعیین میزان پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. با توجه به ضرایب بدست آمده پرسشنامه از قابلیت اعتماد بالایی برخوردار بود. به منظور شناسایی مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی و بررسی شاخص برآزش نیکویی مدل تحقیق از تحلیل عاملی تاییدی و مدلسازی معادلات ساختاری استفاده شد. نتایج نشان داد که وضعیت استقرارپذیری مولفه‌های رفاه بین خانوارهای روستایی عضو و غیر عضو تفاوت معنی‌داری دارد. به طوری که در مولفه‌های ایمنی و امنیت؛ آزادی فردی؛ حکمرانی؛ سرمایه اجتماعی؛ محیط سرمایه‌گذاری؛ شرایط کارآفرینی؛ دسترسی به بازار و زیرساخت؛ کیفیت اقتصادی؛ شرایط زندگی؛ بهداشت و سلامت و آموزش بین خانوارهای عضو و غیر عضو تفاوت معنی‌داری وجود داشت و تنها در مولفه محیط زیست طبیعی تفاوت معنی‌داری دیده نشد. بنابراین شرکتهای تعاونی تولید روستایی نقش مؤثری در بهبود رفاه خانوارهای روستایی در شهرستان میاندوآب داشتند و میانگین آن ۳/۵۶ محاسبه شد؛ که نشان از تاثیر مثبت تعاونیها در بهبود کلی رفاه خانوارهای روستایی دارد. از همین رو

۱- نویسنده مسئول و دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
shchoobchian@modares.ac.ir

۲- کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

۳- دانشیار ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

۴- پژوهشگر پسادکتری گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

زودآیند ویرایش نشده

پیشنهاد می‌شود آموزشهای کارآفرینی به منظور افزایش تولیدات کشاورزی، تنوع در اقتصاد روستایی و بسترسازی لازم برای افزایش ثروت ارائه شود.

کلیدواژه‌ها: رفاه خانوارهای روستایی، شرکتهای تعاونی تولید روستایی، مدلسازی معادلات ساختاری.

مقدمه

نیمی از جمعیت جهان در نواحی روستایی کشورهای در حال توسعه زندگی می‌کنند که از نظر فقر، سوءتغذیه و بدترین بخش از جمعیت جهان به شمار می‌آیند، رفع معضلات این جمعیت از طریق برنامه‌ریزی آگاهانه توسعه روستایی اهمیت زیادی دارد. از طرفی هر برنامه توسعه روستایی باید از راه افزایش تولید و با جلب مشارکت مردم محلی و در راستای بهبود رفاه گام بردارد (He and Jiao, 2023). یکی از موثرین راهکارها برای رفع مشکلات موجود در توسعه روستایی، تشویق کارجمعی در عملیات مختلف تولید است (Zou and Wang, 2022). در همین راستا بخش تعاونی و به خصوص تعاونیهای تولید به‌عنوان ابزار مناسبی برای بهبود وضعیت تولید در بخش کشاورزی مورد تاکید قرار گرفته است (Yu and Nilsson, 2021). این قبیل تعاونیها در صورت عملکرد مطلوب می‌توانند با تشکل کشاورزان و سازماندهی آنها زمینه را برای توسعه کشاورزی فراهم سازند (de Bakker, Lagendijk et al., 2020). برپایی چنین تشکلهایی در دنیای امروز می‌تواند نقش مناسبی برای رسیدن به اهداف توسعه ایفا کند، به گونه‌ای که تعاونیها این قابلیت را دارا هستند که با مدیریت انعطاف‌پذیر و همگرا در بازار رقابتی، محصول را با قیمت مناسبی عرضه کنند (Khan, Jian et al., 2019). از همین‌رو تعاونیهای تولید روستایی، یک اهرم قدرتمند در عرصه کشاورزی ایران به حساب می‌آیند که از ظرفیتهای ارزشمند و فراوانی برای پیشبرد جریان توسعه روستایی برخوردار هستند (Nazari pour, 2020). این تعاونیها نوعی نظام بهره‌برداری کشاورزی به شکل حقوقی و یک تشکل اقتصادی تولید کشاورزی غیردولتی است که از مدیریت نسبتاً علمی برخوردار بوده و با اتکا به نیروی مردمی (اعضای تعاونی) و تصمیمات مشارکت‌جویانه از طریق مجامع عمومی و هیئت مدیره، ضمن حفظ اصل مالکیت، با انگیزه فردی و خانوادگی تشکیل شده و فعالیت می‌نمایند. از اهداف تشکیل شرکتهای تعاونی تولید روستایی می‌توان به ارتقاء بهره‌وری عوامل تولید، تخصیص و بهره‌برداری بهینه از منابع، افزایش کمی و کیفی تولید محصولات کشاورزی؛ ایجاد صنایع و امکانات لازم جهت جمع‌آوری، نگهداری، بسته‌بندی، تبدیل، حمل و نقل، خرید، بازاریابی و فروش

زودآیند ویرایش نشده

محصولات کشاورزی؛ تأمین نهاده‌ها و انجام عملیات کشاورزی اشاره نمود (Rural Cooperative Office, 2019). بنابراین تشکیل و توسعه شرکتهای تعاونی تولید روستایی، فعالیتی در جهت اصلاح ساختار نامطلوب نظام بهره‌برداری کشاورزی و فراهم نمودن شرایط لازم برای توسعه پایدار است (Birowo & Hansen, 2019). استان آذربایجان غربی یکی از قطب‌های کشاورزی ایران محسوب می‌شود و در این بین، شهرستان میاندوآب با موقعیت مکانی بسیار عالی به جهت اینکه مابین دو رودخانه پر آب کشور یعنی زربینه‌رود و سیمینه‌رود واقع شده، یکی از مهدهای بزرگ کشاورزی این استان به شمار می‌رود. به دلیل موقعیت جغرافیایی مناسب و داشتن خاک‌های حاصلخیز، قشر عظیمی از مردم منطقه به کار کشاورزی مشغول هستند. طبق آمار سازمان مدیریت و بودجه استان آذربایجان غربی در سال ۱۴۰۲، از کل جمعیت ۲۷۳۹۴۹ نفری این شهرستان، تعداد ۱۴۸۰۵۶ نفر در شهر و تعداد ۱۲۵۸۹۳ نفر در روستاهای این شهرستان سکونت دارند. در واقع نزدیک به نیمی از جمعیت این شهرستان به کار کشاورزی مشغول هستند. طبق این آمار، شهرستان میاندوآب جزء شهرستان‌هایی است که دارای بیشترین درصد آمار بیکاری (۱۴/۶ درصد بیکاری روستایی) در میان سایر شهرستان‌های این استان بوده و این موضوع، شهرستان میاندوآب را درگیر چالشی جدی نموده است، چرا که معضل بیکاری و کمبود یا نبود درآمد، مادر تمامی مشکلات جامعه محسوب شده و نهایتاً "موجبات تنزل سطح رفاه، سعادت و خوشبختی یک جامعه را رقم خواهد زد (Iranian Statistics Center, 2015; Hassanzadeh et al., 2023). در بازه زمانی سالهای ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در سطح استان آذربایجان غربی ۵۲ شرکت تعاونی تولید روستایی وجود داشته که از این بین شهرستان میاندوآب با دارا بودن ۱۲ شرکت تعاونی تولید روستایی، به عنوان پیشرو بیشترین تعداد این شرکتها در استان بوده و اکثریت این شرکتها بیش از ۴۰ سال قدمت دارند. از تعداد کل ۱۷۴۹۳ خانوار ساکن در روستاهای این شهرستان، تعداد خانوارهای عضو شرکتهای تعاونی تولید برابر با ۹۶۶۷ خانوار و غیر عضو ۷۸۲۶ خانوار بودند (Hassanzadeh et al., 2023). با توجه به تعداد کل بهره‌برداران عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی در شهرستان میاندوآب (۹۶۶۷ نفر) و کل مساحت واحدهای بهره‌برداران اعضا (۳۹۰۲۹ هکتار)، متوسط هر واحد بهره‌برداری حدود ۴ هکتار بوده است.

مبانی نظری

تعاونیها تمایل به اشتغال در کارهای داوطلبانه و منافع جمعی را در سطح محلی تقویت نموده و همچنین تعادلی میان جامعه در برابر منافع شخصی ایجاد می‌کنند که به بهبود عملکرد تجاری و افزایش منافع اعضا از راه ایجاد خدمات متمایز به اعضا منجر شود (Basati et al., 2020).

زودآیند ویرایش نشده

بخش مورد توجه تعاونی در تولیدات کشاورزی، شرکتهای تعاونی تولید روستایی است که با هدف افزایش درآمد تولیدکنندگان از طریق توسعه شبکه‌های آبیاری؛ بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر و غیره تدوین شده است (Khosravi et al., 2017). یکی از بزرگترین مقوله‌های تشکیل این تعاونیها بهبود وضعیت معیشتی اعضا است که یکپارچه‌سازی اراضی خرد و پراکنده اعضا، مدیریت آب، انجام کلیه فعالیتهای اقتصادی، تولیدی و بازرگانی، توسعه و تأمین ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی، احیاء اراضی بایر، تهیه و توزیع کلیه نهاده‌های کشاورزی، عضویت در تشکلهای صنفی کشاورزی، توزیع انواع نهال و بذر اصلاح شده، ارائه خدمات مدیریت کنترل آفات (IPM) موجب افزایش درآمد سرانه روستاییان و در نهایت باعث بهبود وضعیت رفاهی آنان بوده است. ایجاد و یا تعمیر راه‌های بین مزارع، ایجاد و یا مرمت کانالهای آب جهت تأمین آب زارع و استفاده بهینه از آب و ایجاد کارگزاری صندوق بیمه عشایر و روستائیان مناطق مختلف از اهم اقدامات رفاهی و خدماتی در راستای رفاه حال روستائیان بوده است (Miandoab Country Rural Cooperative Office, 2020). بطورکلی تعاونیها در جهت ترویج و توسعه کشاورزی، بهبود زندگی کشاورزان و بطورکلی بهبود وضعیت معیشتی و رفاه خانوارهای روستایی عمل می‌کنند (Hu, Wang et al., 2023). رفاه مفهومی عمومی و مدرن است و بر عوامل متعددی در جامعه اثر می‌گذارد و در رشد و پیشرفت آن مؤثر است (Rudriguez & Tselios, 2019). نظریه پردازانی همچون تیلور (Taylor, 2007) و فیتز پاتریک (Fitzpatrick, 2001) رفاه را با مقوله‌هایی چون امنیت، ارضاء یا سرکوب نیازها و غیره مرتبط می‌دانند. علاوه بر موارد مذکور رفاه به شادکامی انسان در زندگی مربوط می‌شود (Movahedi et al., 2020). بنابراین رفاه چیزی بیش از انباشتن ثروت مادی است و شادمانی و رضایت از زندگی و امید به برخورداری از زندگی بهتر در آینده را نیز در بر می‌گیرد (Rudriguez & Tselios, 2019). یکی از مهمترین مجموعه مولفه‌های رفاه در سطح دنیا از سوی موسسه لگاتوم ارائه شده که ایمنی و امنیت، آزادی فردی، حکمرانی، سرمایه اجتماعی، محیط سرمایه‌گذاری، شرایط شرکت‌ها، دسترسی به بازار و زیرساختها، کیفیت اقتصادی، شرایط زندگی، سلامت و بهداشت، آموزش و محیط زیست طبیعی را می‌سنجد (Dvorak, 2021). با شناخت شاخص‌های رفاه لگاتوم و مطابقت آن با رسالت تعاونیهای روستایی می‌توان تاکید نمود که رسالت سازمان تعاون روستایی، ارتقاء سطح زندگی، دانش، بهداشت، درآمد سرانه، بهره‌وری مطلوب از منابع روستایی و برقراری توازن میان توسعه روستایی و شهری بیان شده است و به‌کارگیری شاخص‌های شاخص رفاه لگاتوم با توجه

زودآیند ویرایش نشده

به اینکه از جامعیت درخور توجهی در بیان سطح رفاه برخوردار است؛ می‌تواند در توصیف سطح رفاه روستاییان نقش بسزایی داشته باشد. رفاه را شاید بتوان هدف نهایی هر جامعه و یا به صورت کلی‌تر هدف غایی نوع بشر دانست. انسان‌ها از بدو پیدایش به دنبال سعادت بوده‌اند و شاید مصداق سعادت‌مندی در دنیای امروز را تا حدی بتوان با رفاه توضیح داد (Hassanzadeh et al., 2023). رفاه در این تحقیق شامل مولفه‌های رفاه لگاتوم است و سطح رفاه با استفاده از این مولفه‌ها و با توجه به اهداف شرکت‌های تعاونی تولید روستایی سنجیده شده که در ادامه به تشریح هر یک پرداخته شده است.

ایمنی و امنیت: امنیت، شاخص بسیار مهمی در اندازه‌گیری رفاه است. زندگی در کشوری که هر لحظه امکان به خطر افتادن جان و مال و از بین رفتن آن وجود دارد، زندگی با فقدان رفاه و آسایش خواهد بود (Dvorak, 2021). تعاونی‌های تولید روستایی با افزایش تولید، نقش بسیار مهمی در ایجاد امنیت در مناطق ایفا می‌کنند و خدمات متعددی را برای قشر آسیب‌پذیر فراهم می‌کنند.

کیفیت اقتصاد: رشد اقتصاد موجب افزایش درآمد سرانه و نهایتاً باعث افزایش سطح کلی رفاه نیز می‌شود (Ankrah Twumasi, Jiang et al., 2021). توسعه اقتصادی در بخش کشاورزی با بهره‌گیری از شرکت‌های تعاونی تولید روستایی میسر است. به گونه‌ای که شرکت‌های مذکور با فراهم نمودن امکانات و تسهیلات بیشتر برای توسعه اشتغال (همچون صنایع دستی) موجبات افزایش تولید و درآمد سرانه سکنه روستاها و رشد اقتصادی کشور را فراهم می‌آورند.

کارآفرینی و فرصت کسب و کار: محیط کسب و کار فضایی است که در آن افراد می‌توانند ایده‌ها و فرصت‌های جدید خود را برای بهبود زندگی و رفاه اجتماعی بالاتر به ثروت تبدیل کنند (Dvorak, 2021). با عنایت به اینکه شرکت‌های تعاونی تولید ماهیتی حقوقی و غیرانتفاعی دارند و علی‌رغم خودگردانی کوچکترین بار مالی به بدنه دولت ندارند. توانسته‌اند در کارآفرینی و ایجاد فرصت کسب و کار در منطقه گام مؤثری برداشته و در رفع معضل بیکاری جامعه نیز باری از دوش دولت بردارند (Wu, Li et al., 2022).

حکمرانی: اداره و حاکمیت درست و اصولی یک جامعه قطعاً رفاه و رشد اقتصادی را برای آن جامعه به همراه خواهد داشت (Kusriyah, 2022). در روستاها شرکت‌های تعاونی تولید عضو و سهامدار داشته و همیشه با ارکان شرکت در ارتباط تنگاتنگ بوده و تقریباً از آنها حرف شنوی دارند.

زودآیند ویرایش نشده

آموزش: نقش بسیار مهمی در روند توسعه دارد به طوری که در آکادمی تجارت بر آن تاکید شده است (Fomba, Talla et al., 2022). شرکتهای تعاونی تولیدروستایی با برگزاری انواع کلاسهای آموزشی و ترویجی و با ارائه خدمات فنی مشاوره در دفاتر کار، مساجد و مزارع و ... درصد افزایش دانش و آگاهی مردم در اکثر زمینههای مربوط به کشاورزی مدرن بوده و یکی از بازوان توانمند اداره ترویج سازمان جهادکشاورزی هستند.

سلامت و بهداشت: زیرساختهای بهداشتی منجر به دسترسی به سطوح بالاتر رفاه اقتصادی و خوشبختی می شود (Zou & Wang, 2022). در تعاونیهای کشاورزی کلیه عملیات مربوط به توسعه و تولید محصولات کشاورزی؛ تأمین ماشین آلات و ادوات کشاورزی؛ ارائه خدمات مشاوره فنی و مهندسی.. به خاطر افزایش کمی و کیفی محصولات کشاورزی است که نهایتاً موجب ایجاد امنیت غذایی و سلامت جامعه شده است.

آزادی فردی: آزادی فردی در زمینه آزادی انتخاب، بیان، جنبش و اعتقاد بر سرانه تولید ناخالص داخلی و رفاه ذهنی افراد مورد بررسی قرار می گیرد. هرچه آزادیهای فردی افراد بیشتر باشد، تاثیر مثبتی بر روند توسعه و رشد خواهد داشت (Dvorak, 2021). از بدو تأسیس شرکتهای تعاونی تولید روستایی، نحوه عضویت و انصراف از عضویت کاملاً اختیاری و با صلاحدید مجمع عمومی سالیانه بوده است. در این تعاونیها تمامی افراد واجدالشرایط، بدون در نظر گرفتن دین و مذهب .. حق عضویت در شرکت را داشته و با شرایط کاملاً مساوی و بسته به مقدار زمین تحتالاختیار خویش، از امکانات شرکت بهره مند می شدند.

سرمایه اجتماعی: سرمایه و منابعی است که افراد و گروهها از طریق پیوند با یکدیگر می توانند بدست بیاورند. در جامعه ای که فعالیت های داوطلبانه وجود دارد، افراد به غریبه ها کمک می کنند، سازمان های خیریه را حمایت می کنند و به یکدیگر اعتماد دارند، روند رسیدن به سطوح بالای رفاه و رشد و توسعه، سریع تر اتفاق می افتد. یکی از خصیصه های شرکتهای تعاونی تولید روستایی، لزوم مشارکت و همکاری تک تک اعضاء، تعامل و تبادل نظر، ابراز عقاید و نظرات شخصی است. بنظر می رسد که عضویت در این تعاونیها منجر به افزایش سرمایه اجتماعی می شوند (Liang, Janssen et al., 2022).

محیط زیست: این شاخص عملکرد هر کشور را حوزه های کیفیت محیط زیست و طبیعت، فشارهای زیست محیطی و تلاشها در جهت حفظ محیط زیست می سنجد (Dvorak,

زودآیند ویرایش نشده

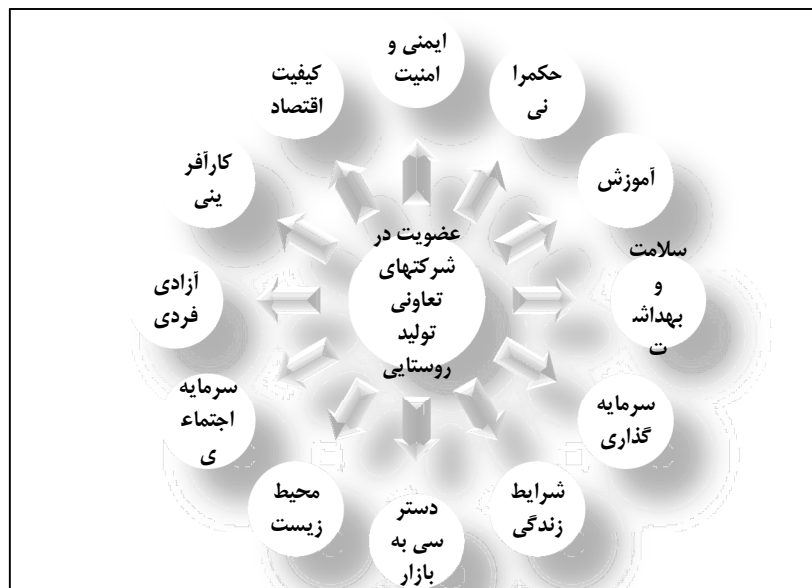
2021). در چند دهه مطالعات گسترده‌ای در رابطه با توسعه پایدار در بهره‌برداری از منابع کشاورزی شکل گرفته که نهایتاً منتج به حفاظت از محیط زیست طبیعی شده است.

شرایط دسترسی به بازار: بازاریابی، فرایندی است که شامل تولید محصولات در مزرعه تا رسیدن به دست مصرف‌کننده و شامل فعالیتهایی مانند، برنامه‌ریزی برای تولید، داشت و برداشت، درجه‌بندی، بسته‌بندی، حمل و نقل، ذخیره‌سازی، فرآوری، تبلیغات توزیع و فروش است (Sridhar, Chawla et al., 2020).

شرایط زندگی: این شاخص مرتبط با بهبود وضعیت معیشتی است. عملیاتی که در جهت بهبود رفاه خانوارهای روستایی در شرکتهای تعاونی صورت گرفته شامل احداث منازل مسکونی برای کارکنان و کارگران شرکت؛ احداث خانه بهداشت و بهزیستی؛ احداث حمام عمومی جهت استفاده عموم مردم و تأمین آب شرب و لوله کشی به منازل بودند (Rural Cooperative Office, 2019).

سرمایه‌گذاری: هنگامی که در کشوری ثبات برقرار باشد، سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی جذب سیستم شده و تولید افزایش پیدا می‌کند (Dvorak, 2021). بهره‌گیری از مولفه‌های رفاه لگاتوم با توجه به اینکه از جامعیت در بیان سطح رفاه برخوردار است می‌تواند وضعیت رفاهی روستاییان را به صورت جامع تشریح نموده و در توصیف سطح رفاه روستاییان نقش بسزایی داشته باشد (Joshanloo, Jovanović et al., 2019).

زودآیند ویرایش نشده

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

باتوجه به موارد مذکور هدف اصلی پژوهش حاضر؛ بررسی و تعریف مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولیدروستایی در شهرستان میاندوآب و مطابقت آن با اهداف تعاونیهای تولیدروستایی است. در راستای دستیابی به هدف اصلی فرضیات ذیل مطرح گردید:

✓ بین خانوارهای عضو و غیر عضو در شرکتهای تعاونی تولید روستایی از نظر میزان رفاه تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

✓ شرکتهای تعاونی تولید روستایی نقش مؤثری در بهبود ایمنی و امنیت؛ کیفیت اقتصادی؛ آزادی فردی؛ بهبود حکمرانی؛ سرمایه اجتماعی؛ بهبود محیط سرمایه‌گذاری؛ بهبود شرایط کارآفرینی؛ بهبود دسترسی به بازار و زیرساخت؛ بهبود شرایط زندگی؛ بهبود بهداشت؛ بهبود آموزش و بهبود محیط طبیعی خانوارهای روستایی در شهرستان میاندوآب دارند.

✓ بین خانوارهای عضو و غیر عضو در شرکتهای تعاونی تولید روستایی از نظر وضعیت استقرارپذیری مولفه‌های رفاه تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

زودآیند ویرایش نشده

با استناد به اهداف ۷گانه اساسنامه شرکتهای تعاونی تولیدروستایی (۱۳۹۹)، پژوهش حاضر با مطالعه دقیق اساسنامه مزبور، اقدام به واکاوی تحقیق در این حوزه و مقایسه بین مولفه‌های بهبود رفاه در بین روستاییان عضو و غیرعضو پرداخته است که ضرورت انجام چنین تحقیقی را بیش از پیش روشن خواهد ساخت. در واقع، مسئله و سوال اصلی تحقیق این است که آیا عضویت در این تعاونی‌ها باعث شده که وضعیت شاخص‌های رفاهی در بین خانوارهای روستایی عضو بهبود پیدا کند؟ در ایران تاکنون تحقیقی در این زمینه صورت نیافته است، در ادامه به برخی مطالعات و تحقیقات مرتبط در این زمینه پرداخته شده است. فدایی و فال سلیمان (Fadai & Fal Suleiman, 2010) در مطالعه‌ای نشان دادند که ایجاد شرکتهای تعاونی تولید باعث ایجاد اشتغال، ماندگاری جمعیت روستاییان و بالارفتن شاخص‌های رفاهی اعضا می‌شود. شاطری و همکاران (Shateri et al., 2012) در تحقیقی نشان دادند که اثرات اقتصادی تعاونیهای تولید کشاورزی بر خانوارهای روستایی موجب افزایش درآمد، پس‌انداز، اشتغال و رفاه خانوارهای عضو تعاونی تولید نسبت به گذشته است. شمسی و همکاران (Shamsi et al., 2019) در تحقیقی به بررسی شاخص‌های سطح رفاه جامعه روستایی همچون اشتغال و درآمد؛ مسکن؛ فراغت؛ مشارکت؛ آموزش و پرورش؛ بهداشت و درمان؛ دسترسی؛ توان اقتصادی و رضایت از زندگی پرداختند. نتایج نشان داد که میانگین ابعاد تنوع اقتصادی (تعدد فعالیت‌های اقتصادی، امنیت و رضایت شغلی و درآمدی، زمینه سرمایه‌گذاری) در روستاهای مورد مطالعه در سطح ضعیف بوده و میانگین ابعاد رفاه در مورد متغیرهای (اشتغال و درآمد، فراغت، مشارکت، آموزش و پرورش، بهداشت و توان اقتصادی) در سطح نسبتاً نامطلوب و متغیرهای (سلامت، مسکن، دسترسی و رضایت از زندگی) در سطح مطلوب بوده است. نتایج کوستپلی^۱ و همکاران (Kustepeli, Gulcan et al., 2020) نشان داد که عضویت در یک تعاونی کشاورزی عامل مهمی است، که نه تنها اعتماد را تحت تأثیر قرار می‌دهد و موجب افزایش سرمایه اجتماعی می‌شود، بلکه معیشت و رفاه را بهبود می‌بخشد. گزارشات، شاخص لگاتوم^۲ (Dvorak, 2021) نشان می‌دهد جهان در مرفه‌ترین دوران خود بسر می‌برد، بطوریکه ۹۰ درصد از کشورها در مقایسه با ۱۰ سال قبل، رفاه بیشتری را تجربه می‌کنند. این در حالی است که ایران در جایگاه ۱۲۰ قرار دارد و

1- Miandoab Country Rural Cooperative Office (2020)

2 -Kustepeli

3- Legatum Prosperity Index

زودآیند ویرایش نشده

با توجه به وجود منابع غنی و پتانسیل‌های قوی در کشور این جایگاه مقبول نیست. بر اساس هدف کلی و ادبیات نظری ارائه شده، هر یک از مولفه‌های رفاه مورد سنجش قرار داده شد تا مشخص گردد، شرکتهای تعاونی تولید روستایی، کدام بعد از رفاه را بیشتر تحت تأثیر قرار داده و نهایتاً باعث بهبود سطح رفاه روستائیان می‌شوند.

روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از لحاظ میزان و درجه کنترل، میدانی و از لحاظ نحوه جمع‌آوری اطلاعات از نوع تحقیقات توصیفی و غیرتجربی (غیرآزمایشی) می‌باشد، در این تحقیق از روش تحقیق توصیفی-همبستگی بهره گرفته شده است. ۱۷۴۹۳ خانوار روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی که در شهرستان میاندوآب سکونت دارند بعنوان جامعه آماری انتخاب شدند (Rural Cooperative Office, 2019). حجم نمونه با استفاده از جدول کرجسی و مورگان (Krejcie & Morgan, 1970) تعیین شد که با توجه به کمتر بودن حجم جامعه آماری از ۲۰ هزار خانوار، تعداد نمونه آماری تحقیق برابر ۳۷۷ نفر برآورد شد. روش نمونه‌گیری نیز به صورت نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای بوده است. بخشی از اطلاعات موردنیاز از روشهای کتابخانه‌ای یا اسنادی و میدانی حاصل شده است. برای گردآوری اطلاعات میدانی از روش ترکیبی (مصاحبه و پرسشنامه) بهره جسته و پرسشنامه محقق ساخته با استفاده از طیف لیکرت در پنج سطح برای سنجش گویه مورد استفاده قرار گرفت. بررسی ادبیات بین‌المللی در خصوص شاخصهای رفاه نشان می‌دهد که یکی از مهمترین مجموعه شاخصهای رفاه در سطح دنیا از سوی موسسه لگاتوم ارائه شده است. موسسه لگاتوم ۱۶۷ کشور مختلف در جهان را شامل مناطقی از آمریکا، اروپا، منا (خاورمیانه و شمال آفریقا)، آسیا؛ اقیانوسیه و آفریقا می‌شود را بر اساس ۱۲ زیر شاخص کلی خود مورد سنجش قرار داده است. این موسسه از سال ۲۰۰۷ میلادی، هر سال اقدام به ارائه رتبه سطح رفاه برای کشورهای دنیا نموده است و مولفه‌هایی همچون ایمنی و امنیت، آزادی فردی، حکمرانی، سرمایه اجتماعی، محیط سرمایه‌گذاری، شرایط شرکتهای، دسترسی به بازار و زیرساختها، کیفیت اقتصادی، شرایط زندگی، سلامت و بهداشت، آموزش و محیط زیست طبیعی را می‌سنجد (Legatum Institute, 2021; Ministry of Industry, Mine & Trade, 2021). به منظور آزمون فرضیات از آزمون تی مستقل استفاده گردید و با توجه به نتایج فرضیه صفر رد شده و فرضیه پژوهش تأیید می‌شود. جهت مقایسه مولفه‌های وضعیت استقرارپذیری آنها بین خانوارهای عضو و غیر عضو از تی مستقل و برای مقایسه مولفه‌ها با یکدیگر برای سنجش اعتبار پرسشنامه از روشهای اعتبار محتوا و تحلیل عاملی

زودآیند ویرایش نشده

اکتشافی بهره گرفته شد. برای سنجش روایی، نقطه نظرات چندین تن از اعضای هیات علمی دانشگاه و کارشناسان مربوطه پرسیده شد و مبتنی بر نظرات آنان اصلاحات لازم به عمل آمد. همچنین از آلفای کرونباخ برای سنجش پایایی استفاده گردید. در پژوهش مقدماتی، پرسشنامه با ۳۰ نفر آزمون شد و طیف‌های آزمون پایایی و روایی انجام گردید و اصلاحات جزئی که لازم بود، انجام گرفت و برخی گویه‌ها اصلاح و در مورد برخی دیگر جایگزینی انجام گرفت و در مجموع پرسشنامه تعدیل گردید. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، مجدداً "گویه‌ها مورد آزمون قرار گرفتند و ضریب پایایی آنها به شرح جدول (۱) مشخص گردید. بر همین اساس پژوهش حاضر از پایایی بالایی برخوردار است.

جدول ۱. پایایی مولفه‌ها

مولفه‌ها	تعداد سوالات	ضریب آلفای کرونباخ	تفسیر
ایمنی و امنیت	۹	۰/۸۵۹	عالی
آزادی فردی	۵	۰/۷۸۴	قابل قبول
حکمرانی	۵	۰/۷۹۳	قابل قبول
سرمایه اجتماعی	۶	۰/۸۳۹	خوب
محیط سرمایه‌گذاری	۷	۰/۸۲۰	خوب
شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار	۱۱	۰/۸۶۶	عالی
دسترسی به بازار و زیرساخت	۸	۰/۸۲۷	خوب
کیفیت اقتصادی	۱۱	۰/۸۸۶	عالی
شرایط زندگی	۱۰	۰/۸۱۱	خوب
بهداشت و سلامت	۸	۰/۸۲۷	خوب
آموزش	۱۱	۰/۸۴۹	عالی
محیط زیست طبیعی	۸	۰/۸۵۳	عالی

ماخذ: یافته‌های تحقیق

برای بررسی اعتبار سازه‌ای پرسشنامه و برازش الگوی اندازه‌گیری و ساختاری مربوط به مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی شهرستان میاندوآب داده‌ها از روش تحلیل مدلسازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار LISREL نسخه ۸/۸ مورد تحلیل قرار گرفتند. در نمودار تحلیل عاملی در حالت ضریب استاندارد هرچه ضریب استاندارد به یک نزدیک‌تر باشد، همبستگی بیشتر و در حالت عدد معنی‌داری اگر عدد از ۱/۹۶ بزرگتر باشد به معنای وجود همبستگی معنادار بین سوال و متغیر مکنون است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نیز مورد

زودآیند ویرایش نشده

تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق از آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد.

نتایج و بحث

ویژگیهای فردی

از بین ۳۷۷ پاسخ‌دهنده ۲۰۶ نفر مرد و ۱۷۱ نفر زن بودند که شامل ۵۵ درصد مرد و ۴۵ درصد زن می‌شد. ۱۸۹ نفر عضو شرکتهای تعاونی بودند و ۱۸۸ نفر عضو نبودند. بعبارت دیگر ۵۰ درصد پاسخگویان در شرکت تعاونی تولید روستایی سابقه عضویت داشته و ۵۰ درصد سابقه عضویت نداشتند. بیشترین پاسخگویان در رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال، ۱۴۶ نفر (۳۹ درصد) و کمترین آنها ۴۲ نفر بالاتر از ۵۰ سال بودند (۱۱ درصد). ۱۰۳ نفر (۲۷ درصد) در رده سنی ۲۱ تا ۳۰ سال و ۸۶ نفر (۲۳ درصد) در رده سنی ۴۱ تا ۵۰ سال بودند. ۵۰ درصد اعضا در شرکت تعاونی تولید روستایی دارای تحصیلاتی در حد فوق دیپلم و لیسانس و ۵۰ درصد پاسخگویان غیر عضو در شرکت تعاونی تولید روستایی تحصیلاتی در حد زیر دیپلم و دیپلم داشتند.

رتبه‌بندی مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی

بر اساس نتایج جدول (۲) و با بهره‌گیری از آزمون فریدمن؛ فرضیه صفر مبنی بر برابری میانگین مولفه‌ها در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود و می‌توان گفت بین میانگین‌ها تفاوت معنی‌داری وجود دارد. بعد از تأیید تفاوت بین میانگین نمره مولفه‌ها، به اولویت‌بندی میانگین‌ها اقدام شد.

جدول ۲. رتبه‌بندی مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی

رتبه	میانگین	مولفه‌های بهبود رفاه
اول	۳/۶۲	آموزش
دوم	۳/۶۰	آزادی فردی
دوم	۳/۶۰	محیط زیست طبیعی
سوم	۳/۵۹	سرمایه اجتماعی
چهارم	۳/۵۸	ایمنی و امنیت
چهارم	۳/۵۸	حکمرانی
پنجم	۳/۵۶	بهداشت و سلامت
ششم	۳/۵۳	شرایط زندگی
هفتم	۳/۵۲	شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار

زودآیند ویرایش نشده

کیفیت اقتصادی	۳/۵۲	هفتم
دسترسی به بازار و زیرساخت	۳/۵۰	هشتم
محیط سرمایه‌گذاری	۳/۴۷	نهم
سطح معنی‌داری = ۰/۰۳۷		

ماخذ: یافته‌های تحقیق

سپس جهت دسته‌بندی مولفه‌ها در عواملی همگن از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. نتایج آزمون بارتلت جهت کفایت نمونه در جدول (۳) نشان داده شده است. شاخص KMO شاخصی از کفایت نمونه‌گیری است که کوچک بودن همبستگی جزئی بین متغیرها را بررسی می‌کند و از این طریق مشخص می‌سازد آیا واریانس متغیرهای تحقیق تحت تاثیر واریانس مشترک برخی عاملهای پنهانی و اساسی است یا خیر. این شاخص در دامنه ۰ تا ۱ قرار دارد. چنانچه مقدار این آماره بیش از ۰/۷۰ بود همبستگی‌های موجود به طور کلی برای تحلیل عاملی بسیار مناسبند. بر اساس نتیجه آزمون KMO که مقدار آن برابر با ۰/۹۶۵ است، داده‌های مطالعه قابل تقلیل به تعدادی عاملهای زیربنایی و بنیادی هستند. همچنین سطح معناداری آزمون بارتلت صفر است که در سطح خطای ۰/۰۱ معنی‌دار است، نشانگر آن است که بین گویه‌ها، ماتریس همانی و واحد نبوده و از یک طرف بین گویه‌های داخل هر عامل همبستگی بالایی وجود دارد و از طرف دیگر بین گویه‌های یک عامل با عامل دیگر، هیچ‌گونه همبستگی مشاهده نشد.

جدول ۳. کفایت نمونه‌گیری

مقدار آماره KMO		۰/۹۶۵
نتایج آزمون بارتلت	کای دو	۲۵۲۰۶/۴۰۴
	درجه آزادی	۴۸۵۱
	سطح معناداری	۰/۰۰۰

ماخذ: یافته‌های تحقیق

بر اساس معنی‌داری تفاوت میانگین نمره مولفه‌ها، در این تحقیق دو طبقه همگن تشکیل شده که طبقه همگن اول به نام طبقه اقتصادی- بهداشتی نامگذاری شده و شامل محیط سرمایه‌گذاری، دسترسی به بازار و زیرساخت، کیفیت اقتصادی، شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و

زودآیند ویرایش نشده

کار، شرایط زندگی و بهداشت و سلامت و طبقه همگن دوم به نام طبقه اجتماعی- محیط زیستی و شامل؛ ایمنی و امنیت، حکمرانی، سرمایه اجتماعی، آزادی فردی، محیط زیست طبیعی و آموزش نامگذاری شده است (جدول ۴) و نشانگر این موضوع است که در بعد اجتماعی- محیط زیستی سهم بیشتری در بهبود رفاه خانوارهای روستایی وجود دارد. هرچند که نتایج حاصل از تی-تکراری عدم تفاوت معنی دار بین دو طبقه اقتصادی- بهداشتی و اجتماعی- محیط زیستی را از لحاظ آماری نشان می‌دهد.

جدول ۴. تحلیل عاملی اکتشافی و تی تکراری

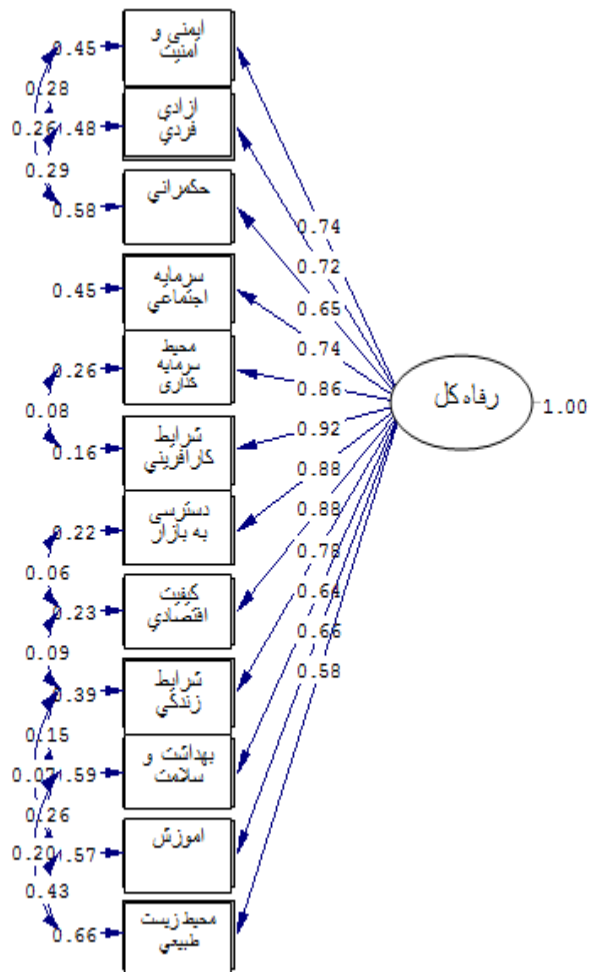
طبقات	مولفه‌ها	طبقه اول	طبقه دوم
اقتصادی- بهداشتی	محیط سرمایه‌گذاری	۴۷/۳	
	دسترسی به بازار و زیرساخت	۵۰/۳	
	کیفیت اقتصادی	۵۲/۳	
	شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار	۵۲/۳	
	شرایط زندگی	۵۳/۳	
	بهداشت و سلامت	۵۶/۳	
اجتماعی- محیط زیستی	ایمنی و امنیت	۵۸/۳	
	حکمرانی	۵۸/۳	
	سرمایه اجتماعی	۵۹/۳	
	آزادی فردی	۶۰/۳	
	محیط زیست طبیعی	۶۰/۳	
	آموزش	۶۲/۳	
-	سطح معنی‌داری	۰/۱۴۰	۰/۰۵۴

ماخذ: یافته‌های تحقیق

- برآورد مدل مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی شهرستان میاندوآب

بر اساس نمودار (۱) بار عاملی همه متغیرها مطلوب و بیشتر از ۰/۳ است.

زودآیند ویرایش نشده

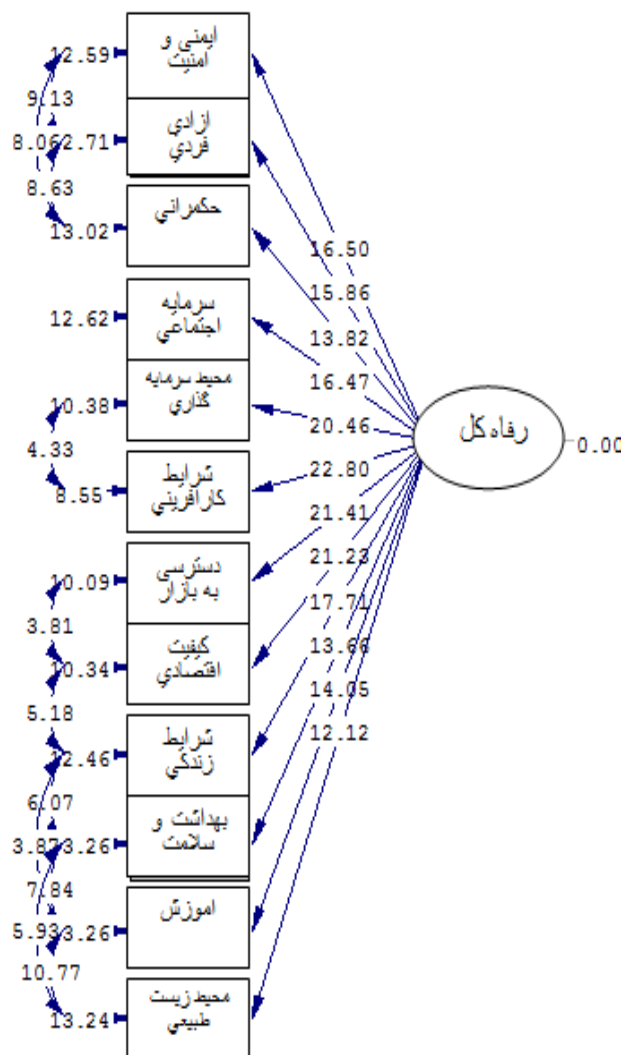

Chi-Square=114.68, df=43, P-value=0.00000, RMSEA=0.067

نمودار ۱. ضریب استاندارد مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی شهرستان میانداوب

بر اساس نمودار (۲) معنی‌داری کلیه عوامل بیشتر از ۱/۹۶ و به معنی تأیید روابط است.

زودآیند ویرایش نشده

Chi-Square=114.68, df=43, P-value=0.00000, RMSEA=0.067

نمودار ۲. معنی داری مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی شهرستان میاندوآب

نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی در جدول (۵) ارائه شده است. شاخصهای برازندگی حاکی از برازش خوب مدل مورد مطالعه با داده‌های مشاهده شده است. شاخص نیکویی برازش

زودآیند ویرایش نشده

(GFI=0/95) و شاخص تعدیل شده نیکویی برازش (AGFI=0/91) هرچه به یک نزدیکتر باشد، حاکی از برازش مناسب مدل است. زیرا این پارامتر، یک معیار برای میانگین اختلاف بین داده‌های مشاهده شده و داده‌های مدل است. همچنین معیار ریشه میانگین باقیمانده‌ها (RMS=0/476) که شاخصی برای اندازه‌گیری متوسط باقیمانده‌ها است، هرچه کوچکتر باشد، نشان‌دهنده برازش خوب مدل است. از سوی دیگر، مجذور کای ($\chi^2=114/68$) و سطح معنی‌داری ($P=0/000$) و کمیتهای t (در سطح معنی‌داری 0/05)، حاکی از عدم تفاوت معنی‌داری داده‌های مشاهده شده با مدل هستند. بطورکلی، نتایج شاخصهای بررسی باقیمانده کوواریانس و واریانس در بافت داده‌ها شامل RMR، SRMR و GFI است، نشان می‌دهند که کوواریانس و واریانس خطا به خوبی کنترل شده است. در مورد شاخصهای بررسی الگوهای جایگزین شامل CFI، NNFI و IFI نیز نتایج نشان می‌دهد که مقادیر این شاخصها برای الگوی بالاتر از 0/9 محاسبه شده است که مقدار قابل توجهی است. در نهایت شاخص RMSEA نشان می‌دهد که خطای اندازه‌گیری در الگو کنترل شده است. ضریب قدرت الگوی برابر 0/95 است که نشان از تناسب قابل قبول داده‌های برازش یافته دارد.

جدول ۵. شاخصهای برازش مدل

علامت اختصاری	معادل فارسی	مقدار استاندارد	مقدار گزارش شده (برازش مدل)	نتیجه مطلوب
RMSEA	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	<0/08	0/067	مطلوب
CMIN/DF	شاخص بهنجار نسبی	3	2/67	مطلوب
GFI	شاخص نیکویی برازش	>=0/90	0/95	مطلوب
AGFI	شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته	>=0/90	0/91	مطلوب
SRMR	ریشه میانگین توان دوم خطای استاندارد شده	<0/08	0/034	مطلوب
NFI	شاخص برازش نرمال شده	>=0/90	0/99	مطلوب
NNFI	شاخص برازش غیر نرمال شده	>=0/90	0/99	مطلوب
IFI	شاخص برازش افزایشی	>=0/90	0/99	مطلوب
CFI	شاخص برازش مقایسه ای	>=0/90	0/99	مطلوب

ماخذ: یافته‌های تحقیق

با توجه به نتایج کسب شده در جدول (۶) می‌توان نتیجه گرفت که مولفه‌های شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار؛ دسترسی به بازار و زیرساخت؛ کیفیت اقتصادی؛ محیط سرمایه‌گذاری؛ شرایط زندگی؛ ایمنی و امنیت؛ سرمایه اجتماعی؛ آزادی فردی؛ آموزش؛ حکمرانی؛ بهداشت و سلامت و محیط زیست طبیعی مورد بررسی تا حدود زیادی بهبود رفاه خانوارهای روستایی را اندازه می‌گیرند. ضرایب همبستگی بین ارزیابی رفاه خانوارهای روستایی و هر یک از مولفه‌های

زودآیند ویرایش نشده

مورد بررسی نشان می‌دهد بالاترین اثر کلی مربوط به شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار با ضریب استاندارد (۰/۹۲) و عدد معنی‌داری (۲۲/۸۰) بیشترین نقش و محیط زیست طبیعی با ضریب استاندارد (۰/۵۸) و عدد معنی‌داری (۱۲/۱۲) کمترین نقش را در تبیین بهبود رفاه خانوارهای روستایی داشتند. کارآفرینی و فضای کسب و کار یکی از مهمترین شاخصهای زیرساختی است، که رشد سرمایه‌گذاری، رونق تولید و در نهایت رفاه را به دنبال دارد.

جدول ۶. تحلیل عاملی تأییدی کل و روایی و پایایی مدل

رتبه	آلفای کرونباخ	پایایی مرکب (CR)	AVE	عدد معنی‌داری	ضریب استاندارد	متغیرها
اول				۲۲/۸۰	۰/۹۲	شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار
دوم				۲۱/۴۱	۰/۸۸	دسترسی به بازار و زیرساخت
دوم				۲۱/۲۳	۰/۸۸	کیفیت اقتصادی
سوم				۲۰/۴۶	۰/۸۶	محیط سرمایه‌گذاری
چهارم				۱۷/۷۱	۰/۷۸	شرایط زندگی
پنجم	۰/۹۸	۰/۹۴	۰/۵۸	۱۶/۵۰	۰/۷۴	ایمنی و امنیت
پنجم				۱۶/۴۷	۰/۷۴	سرمایه اجتماعی
ششم				۱۶/۴۷	۰/۷۴	آزادی فردی
هفتم				۱۵/۸۶	۰/۷۲	آموزش
هشتم				۱۴/۰۵	۰/۶۶	حکمرانی
نهم				۱۳/۸۲	۰/۶۵	بهداشت و سلامت
دهم				۱۲/۱۲	۰/۶۴	محیط زیست طبیعی

ماخذ: یافته‌های تحقیق

بر اساس جدول (۷)، آزمون تی-مستقل برای تفاوت وضعیت رفاه کل و مولفه‌های رفاه بین خانوارهای عضو و غیر عضو محاسبه شده است. نتایج نشان می‌دهد که خانوارهای روستایی عضو تعاونی از رفاه بیشتری نسبت به خانوارهای غیر عضو برخوردارند. بنابراین بین خانوارهای عضو و غیر عضو در شرکتهای تعاونی تولید روستایی از نظر میزان رفاه تفاوت معنی‌داری وجود دارد. به طوری که خانوارهای عضو سطح رفاه بالاتری از خانوارهای غیر عضو دارا بودند. با توجه به میانگین محاسبه شده میزان رفاه خانوارهای عضو ۳/۷۰ بیشتر از میزان رفاه خانوارهای غیر عضو ۳/۴۱ برآورد شد. در مورد مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی همچون ایمنی، آزادی فردی، حکمرانی، سرمایه اجتماعی، محیط سرمایه‌گذاری، شرایط کارآفرینی، دسترسی به بازار و زیرساخت، کیفیت اقتصادی،

زودآیند ویرایش نشده

شرایط زندگی، بهداشت و سلامت و آموزش نیز می‌توان گفت که بین خانوارهای روستایی عضو و غیر عضو از نظر مولفه‌های رفاه نیز تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($Sig < 0/05$) و با توجه به میانگین ارائه شده در جدول (۷) میانگین خانوارهای عضو بالاتر است. تنها در مورد مولفه محیط زیست طبیعی تفاوت معنی‌داری بین خانوارهای عضو و غیر عضو بدست نیامد (سطح معنی‌داری $0/076$) ($P > 0/05$) که منطقی به نظر می‌رسد.

جدول ۷. مولفه‌های بهبود رفاه خانوارهای روستایی عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی

مولفه‌ها	عضویت	میانگین	t	df	سطح معناداری	نتیجه آزمون																																																																																																							
بهبود رفاه	بلی	۳/۷۰	۵/۵۳	۳۴۲/۸۷	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۴۱				معنی‌دار	ایمنی و امنیت	بلی	۳/۸۴	۶/۶۸	۳۳۲/۵۰	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۳	معنی‌دار	آزادی فردی	بلی	۳/۸۴	۶/۴۲	۳۴۸/۳۴	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	حکمرانی	بلی	۳/۸۴	۸/۸۴	۳۶۸/۲۹	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	سرمایه اجتماعی	بلی	۳/۷۴	۴/۵۰	۳۶۳/۰۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۴۵	معنی‌دار	محیط سرمایه‌گذاری	بلی	۳/۶۴	۴/۴۹	۳۶۶/۲۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۵	معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰
ایمنی و امنیت	بلی	۳/۸۴	۶/۶۸	۳۳۲/۵۰	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۳				معنی‌دار	آزادی فردی	بلی	۳/۸۴	۶/۴۲	۳۴۸/۳۴	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	حکمرانی	بلی	۳/۸۴	۸/۸۴	۳۶۸/۲۹	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	سرمایه اجتماعی	بلی	۳/۷۴	۴/۵۰	۳۶۳/۰۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۴۵	معنی‌دار	محیط سرمایه‌گذاری	بلی	۳/۶۴	۴/۴۹	۳۶۶/۲۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۵	معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت						
آزادی فردی	بلی	۳/۸۴	۶/۴۲	۳۴۸/۳۴	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۷				معنی‌دار	حکمرانی	بلی	۳/۸۴	۸/۸۴	۳۶۸/۲۹	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	سرمایه اجتماعی	بلی	۳/۷۴	۴/۵۰	۳۶۳/۰۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۴۵	معنی‌دار	محیط سرمایه‌گذاری	بلی	۳/۶۴	۴/۴۹	۳۶۶/۲۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۵	معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																
حکمرانی	بلی	۳/۸۴	۸/۸۴	۳۶۸/۲۹	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۲				معنی‌دار	سرمایه اجتماعی	بلی	۳/۷۴	۴/۵۰	۳۶۳/۰۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۴۵	معنی‌دار	محیط سرمایه‌گذاری	بلی	۳/۶۴	۴/۴۹	۳۶۶/۲۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۵	معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																										
سرمایه اجتماعی	بلی	۳/۷۴	۴/۵۰	۳۶۳/۰۲	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۴۵				معنی‌دار	محیط سرمایه‌گذاری	بلی	۳/۶۴	۴/۴۹	۳۶۶/۲۲	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۲	معنی‌دار	شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۵	معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																				
محیط سرمایه‌گذاری	بلی	۳/۶۴	۴/۴۹	۳۶۶/۲۲	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۲				معنی‌دار	شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۵	معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																														
شرایط کارآفرینی	بلی	۳/۶۸	۴/۵۶	۳۵۷/۵۱	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۵				معنی‌دار	دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت	خیر	۳/۳۸	معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																																								
دسترسی به بازار و زیرساخت	بلی	۳/۶۳	۳/۵۱	۳۶۰/۱۱	۰/۰۰۰	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۸				معنی‌دار	کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت	خیر	۳/۳۷	معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																																																		
کیفیت اقتصادی	بلی	۳/۶۶	۴/۲۱	۳۵۴/۷۲	۰/۰۰۹	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۳۷				معنی‌دار	شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت	خیر	۳/۴۶	معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																																																												
شرایط زندگی	بلی	۳/۵۹	۲/۱۵	۳۶۱/۴۲	۰/۰۳۳	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۴۶				معنی‌دار	بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت	خیر	۳/۴۸	معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																																																																						
بهداشت و سلامت	بلی	۳/۶۲	۲/۲۷	۳۶۲/۶۵	۰/۰۲۳	تفاوت																																																																																																							
	خیر	۳/۴۸				معنی‌دار	آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																																																																																
آموزش	بلی	۳/۷۰	۲/۹۰	۳۶۳/۵۲	۰/۰۰۴	تفاوت																																																																																																							

زودآیند ویرایش نشده

معنی‌دار				۳/۵۱	خیر	
عدم تفاوت	۰/۰۷۶	۳۷۵	۱/۷۸	۳/۶۷	بلی	محیط زیست
				۳/۵۴	خیر	طبیعی

ماخذ: یافته‌های تحقیق

بطورکلی و با توجه به جدول (۸) مقدار آماره آزمون $۱۹/۹۳$ ، بیش از میزان $۱/۹۶$ و سطح معناداری برابر با $۰/۰۰۰$ است. این جدول نشان می‌دهد که بطورکلی آیا وضعیت خانوارهای روستایی تحت مطالعه از میانگین فرضی ۳ بیشتر است و یا خیر؟ میزان میانگین موردنظر $۳/۵۶$ است که بالاتر از میانگین فرضی ۳ است.

جدول ۸. آزمون T تک نمونه‌ای رفاه خانوارهای روستایی

متغیر	میانگین	مقدار آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین	فاصله اطمینان میانگین با اطمینان ۹۵ درصد
رفاه	۳/۵۶	۱۹/۹۳	۳۷۶	۰/۰۰۰	۰/۵۶	حد پایین ۰/۵۰ حد بالا ۰/۶۱

ماخذ: یافته‌های تحقیق

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

تعاونیهای تولید روستایی در قالب یک نظام بهره‌برداری مطلوب و در عین حال، منطبق با ساختار کشاورزی ایران می‌توانند منشا تحولات اساسی در نظام کشاورزی باشند و نقشی مهم و به سزا در تغییرات ساختار توسعه کشاورزی ایفا کنند؛ همچنین این تعاونیها راهکاری بسیار مناسب برای افزایش تولید؛ عملکرد و در نهایت ارتقای درآمد و رفاه روستاییان هستند (Barfizadeh et al., 2021). از همین رو تحقیق حاضر با هدف مقایسه وضعیت مولفه‌های رفاه خانوارهای روستایی عضو و غیر عضو شرکتهای تعاونی تولید روستایی در شهرستان میاندوآب مورد بررسی قرار گرفتند. بطور مشخص، استنباطهایی برای تعاونیهای روستایی حاصل شد. نتایج تحقیق نشان داد که وضعیت استقرارپذیری مولفه‌های رفاه بین خانوارهای روستایی عضو و غیر عضو تفاوت معنی‌داری دارد. بطوریکه در مولفه‌های ایمنی و امنیت؛ آزادی فردی؛ حکمرانی؛ سرمایه اجتماعی؛ محیط سرمایه‌گذاری؛ شرایط کارآفرینی؛ دسترسی به بازار و زیرساخت؛ کیفیت اقتصادی؛ شرایط زندگی؛ بهداشت و سلامت و آموزش بین خانوارهای عضو و غیر عضو تفاوت معنی‌داری وجود داشت و تنها در مولفه محیط زیست طبیعی تفاوت معنی‌داری دیده نشد. بطورکلی شرکت‌های تعاونی تولید روستایی نقش مؤثری در بهبود رفاه خانوارهای روستایی در شهرستان میاندوآب داشتند و میانگین آن $۳/۵۶$ محاسبه شد؛ که نشان از

زودآیند ویرایش نشده

تاثیر مثبت تعاونیها در بهبود کلی رفاه خانوارهای روستایی دارد. تعاونیها به طور مستقیم از طریق پیشرفت اقتصادی و اجتماعی اعضایشان و به طور غیرمستقیم، از طریق تحرک اقتصادی و توسعه پایه‌های اجتماعی جوامعی که در آن به فعالیت می‌پردازند، در کاهش فقر و بهبود رفاه تأثیرگذار بودند. بنابراین رفاه روستاییان در برگزیده تدابیر و پشتیبانی‌هایی است که با تکیه بر مشارکت روستاییان و نهادهای دولتی و غیردولتی همچون تعاونیها در مناطق روستایی برای پیشبرد برنامه‌های توسعه روستایی جهت ارضای نیازهای روستاییان و حفظ شان و کرامت انسانی آنها صورت می‌گیرد. نتایج این یافته‌ها با یافته‌های مطالعات بخاری و شریفی (Bokhari and Sharifi, 2022)؛ وو و همکاران (Wu, Li et al., 2022)؛ ژو و وانگ (Zou and Wang, 2022) همخوانی دارد. در مقایسه شاکله‌ها یا به عبارتی مولفه‌های تشکیل‌دهنده رفاه و مقایسه شاخص‌های بومی شده در تحقیق حاضر با شاخص رفاه لگاتوم می‌توان بیان داشت که ایران در بعد آموزش وضعیت بسیار بهتری نسبت به سایر مولفه‌ها دارد، چنانچه در اهداف و برنامه تعاونیها آموزش‌های شغلی و حرفه‌ای روستاییان همچون آموزش زراعت، باغبانی، دامپروری؛ آموزش تبدیل فرآوری محصولات کشاورزی و دامی؛ آموزش صنایع روستایی و هنری؛ آموزش خانه‌داری، بهداشت و تنظیم خانواده و سرمایه‌گذاری در آموزش‌های کاربردی مدنظر قرار گیرد زمینه عملکرد مناسب روستاییان در بخش کشاورزی و بهبود امنیت غذایی (افزایش تولیدات کشاورزی، تنوع در اقتصاد روستایی) و بسترسازی لازم برای افزایش ثروت، درآمد و رفاه آنان فراهم شود.

در بعد آزادی‌های فردی، میانگین هم در خصوص اعضا و هم غیر اعضا در خور توجه بوده و بالاتر از میانگین فرضی ۳ است. بنابراین افراد از آزادی فردی برای عضویت یا عدم عضویت در شرکتهای تعاونی را دارا بودند. تعاونیها مبشر آزادی و برابری بوده و افراد غیر عضو علاوه بر آنکه به فعالیت‌های تعاونی تشویق می‌شوند روح یگانگی و آزادمنشی را که در تعاونیها محسوس و ملموس است مورد تقلید آنان قرار می‌گیرد. با توجه به نتایج تحلیل عاملی تاییدی و اهمیت نسبی و بارهای عاملی محاسبه شده شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار؛ دسترسی به بازار و زیرساخت و محیط سرمایه‌گذاری در اولویت برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در خصوص تعاونیهای تولیدی روستایی قرار گیرند. با توجه به اساسنامه تعاونیها؛ این شرکتهای می‌توانند در باب مولفه شرایط کارآفرینی و فرصت کسب و کار بستری برای توسعه فعالیتها در روستا من جمله برگزاری تورهای گردشگری، تأسیس اقامتگاه بوم‌گردی، راه‌اندازی کاشت و پرورش گیاهان دارویی و زینتی، ارائه خدمات اینترنتی،

زودآیند ویرایش نشده

بازگشایی دفاتر خدماتی، کاشت و تولید سبزیجات و میوه‌جات ارگانیک، پرورش محصولات لبنی و غیره زمینه ایجاد اشتغال پایدار در روستاها اقدام نمایند. توصیه می‌شود شرکتهای تعاونی تولید روستایی با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها زمینه جذب سرمایه‌گذاران برای ایجاد طرح‌های جدید از جمله جمع‌آوری فاضلاب و آب‌های سطحی به دلیل ورود فاضلاب به مزارع کشاورزی؛ جمع‌آوری حیوانات ولگرد و کمپوست را فراهم آورند. شرکتهای مذکور می‌توانند با سرمایه‌گذاری و ایجاد کارگاه‌های گلیم و فرش، عرقیات گیاهی، انواع ترشی و مربا، خشکبار، فرآورده‌های لبنی، نان و شیرینی‌های خانگی، تابلو فرش، صابون، رب خانگی، عروسک، انواع بافتنی و غیره زمینه توانمندی و شکوفایی استعدادهای زنان روستایی را افزایش دهند. همچنین در خصوص تامین ادوات مدرن کشاورزی که مصرف سوخت پایین داشته و آلودگی کمتری ایجاد می‌کنند، ترغیب و ترویج استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر زمینه کاهش آلودگی و بهبود محیط زیست در روستاها را فراهم نمایند. علاوه بر موارد مذکور شرکتهای می‌توانند با راه‌اندازی و ایجاد بازارچه‌ها، جهت عرضه و فروش تولیدات زنان روستایی (تولید محصولات در مزرعه تا رسیدن به دست مصرف‌کننده) به درآمد پایدار و رفاه آنان کمک کنند و بطورکلی موجب توسعه اقتصادی شوند. از همین رو شرکتهای تعاونی تولید روستایی اهرم مناسبی برای توسعه اقتصادی و اجتماعی هستند.

تقدیر و تشکر

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد آقای کامبیز حسن‌زاده در دانشگاه تربیت مدرس میباشد. نویسندگان بر خود لازم میدانند مراتب تشکر صمیمانه خود را از مسئولان دانشکده و دانشگاه تربیت مدرس بعمل آورند.

منابع

1. Ankrah Twumasi, M., Jiang Y., Addai, B., Ding, Z., Chandio, A. A., Fosu, P., Asante, D., Siaw, A., Danquah, F. O. & Korankye, B. A. (2021). The impact of cooperative membership on fish farm households' income: The case of Ghana. *Sustainability*, 13(3): 1059. doi: 10.3390/su13031059.
2. Barfizadeh, M., Ghanian, M., & Safari, M. (2021). Dynamic modeling of the effects of rural production cooperatives on rural areas. *Journal of Cooperation and Agriculture*, 10 (37): 164-182. [In Persian]. doi:10.22034/ajcoop.2021.247097.1600.
3. Basati, H., Poursaeed, A., Allahyari, M., Eshraghisamani, R., & Chaharsoughiamin, H. (2020). The role of water cooperatives in improving the economic and social situation of villagers is covered by organizations in

زودآیند ویرایش نشده

- Ilam province. *Co-Operation Agric*, 9: 147-169. [In Persian]. doi:10.22034/ajcoop.2020.122233.
4. Birowo, A. T., & Hansen, G. E. (2019). Agricultural and rural development: an overview. *Agricultural and rural development in Indonesia*: 1-27. doi:10.4324/9780429048364.
 5. Bokhari, A., & Sharifi, F. (2022). Public transport and subjective well-being in the just city: A scoping review. *Journal of Transport & Health*, 25: 101372. [In Persian]. doi:10.1016/j.jth.2022.101372
 6. de Bakker, M., Lagendijk, A., & Wiering, M. (2020). Cooperatives, incumbency, or market hybridity: New alliances in the Dutch energy provision. *Energy Research & Social Science*, 61: 101345. doi:10.1016/j.erss.2019.101345.
 7. Dvorak, C. F. (2021). *Opportunity cost: weighing elements of national power against prosperity and security*, Fort Leavenworth, KS: US Army Command and General Staff College.
 8. Fadai, M., & Fal Suleiman, M. (2010). The role of agricultural production cooperatives (rural) in improving the standard of living and welfare of members (a case study of Farsan and Kohrang cities). *Cooperative Quarterly*, 22 (8): 74-84. [In Persian].
 9. Fitzpatrick, T. (2001). *Welfare theory: An introduction*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
 10. Fomba, B. K., Talla, D. N. D. F., & Ningaye, P. (2022). Institutional quality and education quality in developing countries: Effects and transmission channels. *Journal of the Knowledge Economy*: 14 (1):86-115. doi: 10.1007/s13132-021-00869-9.
 11. Hassanzadeh, K., Choobchian, S., Karami dehkordi, E., & Momenpor, Y. (2023). The role of rural production cooperatives in improving rural households' welfare in the Miandoab Township. *Co-Operation and Agriculture*, 12 (45): 1-23. [In Persian]. doi: 10.22034/ajcoop.2023.318707.1753.
 12. He, S., & Jiao, W. (2023). Conservation-compatible livelihoods: An approach to rural development in protected areas of developing countries. *Environmental Development* 45: 100797. do:10.1016/j.envdev.2022.100797.
 13. Hu, G., Wang, J. S., & Fahad, J. (2023). Influencing factors of farmers' land transfer, subjective well-being, and participation in agri-environment schemes in environmentally fragile areas of China. *Environmental Science and Pollution Research*, 30(2): 4448-4461. doi: 10.1007/s11356-022-22537-4.
 14. Iranian Statistics Center. (2015). *selection of the results of the general population and housing census of Iran*. [In Persian].

زودآیند ویرایش نشده

15. Joshanloo, M., Jovanović, V., & Taylor, T. (2019). A multidimensional understanding of prosperity and well-being at country level: Data-driven explorations. *PloS one*, 14 (10): e0223221. doi:10.1371/journal.pone.0223221.
16. Khan, S. A. R., C. Jian, Y. Zhang, H. Golpîra, A., & Kumar, A. (2019). "Environmental, social and economic growth indicators spur logistics performance: from the perspective of South Asian Association for Regional Cooperation countries *Journal of Cleaner Production*, 214: 1011-1023. doi: 10.1016/j.jclepro.2018.12.322.
17. Khosravi, E., Gholamrezai, S., Rahimian, M., & Akbari, M. (2017). The Effect of Organizational Entrepreneurship Orientation on the Performance of Cooperatives from the Perspective of Poultry Cooperatives Members in Kermanshah Province, *Iran. J. Rural Res*, 8: 607-620. [In Persian]. doi: 10.22059/jrur.2017.224305.1043.
18. Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3): 607-610.
19. Kusriyah, S. (2022). The Principles of the Welfare Law State in an Islamic Perspective. *Jurnal Daulat Hukum*, 5(4): 284-299. doi:10.30659/jdh.v%vi%i.26590.
20. Kustepeli, Y., Gulcan, Y., Yercan, M., & Yıldırım, B. (2020). The role of agricultural development cooperatives in establishing social capital. *The Annals of Regional Science*: 1-24. doi: 10.1007/s00168-019-00965-4.
21. Legatum Institute. (2021). Available at: <https://www.prosperity.com/about/methodology>.
22. Liang, Y., Janssen, B., C. Casteel, M., & Rohlman, D. S. (2022). Agricultural cooperatives in mental health: Farmers' perspectives on potential influence. *Journal of agromedicine*, 27(2): 143-153. doi: 10.1080/1059924X.2021.2004962.
23. Miandoab County Rural Cooperative Office. (2020). *Objectives of the statutes of rural production cooperative companies*, <https://westazarbayjan.corc.ir/>. [In Persian].
24. Ministry of Industry, Mine and Trade. (2021). <https://mimt.gov.ir/>. [In Persian].
25. Movahedi, R. A., & Tajouk, Z. (2020). Analysis of the effects of rural tourism in improving the social welfare of villagers: a case study of Barfjin village, Hamadan city. *Village & Development*, 22 (87): 45-67. [In Persian]. URL: <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2719-en.html>.
26. Nazari pour, H. M. (2020). Investigating the technical efficiency of rural cooperatives in the provinces of Sistan and Baluchistan with Fuzzy Data

زودآیند ویرایش نشده

- Envelopment Analysis (FDEA). *Village & Development*, 23(89): 79-94. [In Persian]. doi:10.30490/RVT.2020.253809.0.
27. Rural Office Cooperative. (2019). *Rural Cooperative*. <http://www.waaj.ir>. [In Persian].
 28. Rodríguez-Pose, A., & Tselios, V. (2019). Well-being, political decentralization, and governance quality in Europe. *Journal of Human Development and Capabilities*, 20(1): 69-93.
 29. Shamsi, M. K., Mohammad, A., Motiy Langroudi, H. (2019). Measuring the effects of the diversity of economic activities on the level of well-being of the rural community (Kerman ityC). *Regional Planning Quarterly*, 10 (37): 47-62. [In Persian]. doi:20.1001.1.22516735.1399.10.37.4.2.
 30. Shateri, M., Hajipour, M., Nejati, B., Dazegi, A. (2012). Economic effects of agricultural cooperatives on rural households (agricultural production cooperatives of Birjand city). *Khorasan Cultural-Social Studies Quarterly*, 110-128. [In Persian].
 31. Sridhar, G., Chawla, V., & Lyngdoh, T. (2020). *Product adaptation for rural markets: A social relations approach: An abstract*. Enlightened Marketing in Challenging Times: Proceedings of the 2019 AMS World Marketing Congress (WMC) 22, Springer.
 32. Taylor, G. (2007). *Ideology and Welfare*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. The Legatum Prosperity Index. (2020 November 7). [egatum instituteFoundation.https://www.prosperity.com/rankings](https://www.prosperity.com/rankings).
 33. Wu, L., Li, C., & Gao, Y. (2022). Regional agricultural cooperatives and subjective well-being of rural households in China. *Regional Science Policy & Practice*, 14: 138-158. doi: 10.1111/rsp3.12502.
 34. Yu, L., & Nilsson, J. (2021). Farmers Assessment of Their Cooperatives in Economics, Social, and Environmental Terms: An Investigation in Fujian, Chian. *Frontiers in Environmental Science*, 9: 668361. Doi: 10.3389.2021.668361.
 35. Zou, Y., & Wang, Q. (2022). Impacts of farmer cooperative membership on household income and inequality: Evidence from a household survey in China. *Agricultural and Food Economics*, 10 (1): 17. doi:10.1186/s40100-022-00222-x.

زودآیند ویرایش نشده